

نظامی گنجوی

مخزن الاسرار

برگردان منظوم ترکی از:

سید فضل حسینی

۱۳۹۳

سرشناسه: نظامی، الیاس بن یوسف، ۹۵۳۰ - ۹۶۱۴ ق.
عنوان قرارداد: مخزن الاسرار، ترکی
عنوان و نام پدیدآور: مخزن الاسرار / نظامی گنجوی؛ برگردان منظوم آذری از سید فضل
حسینی.
مشخصات نشر: تهران: نگارخانه، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری: ۲۴۰ ص.
شابک: 978-600-6646-57-2
وضعیت فهرست نویسی: فیا
موضوع: شعر فارسی -- قرن ۶ ق. -- ترجمه شده به ترکی
موضوع: شعر ترکی -- ایران -- قرن ۱۴ -- ترجمه شده از فارسی
شناسه افزوده: حسینی، سید فضل، ۱۳۰۰ - ، مترجم
رده بندی کنگره: ۵۱۳۱ PIR / ۱۳۹۳۳۵
رده بندی دیویی: ۱/۲۲۹۸
شماره کتابشناسی ملی: ۳۱۳۱۲۹۸

نظامی گنجوی مخزن الاسرار

برگردان منظوم ترکی از: سید فضل حسینی

مجل نشر: تهران / سال نشر: ۱۳۹۳ / شمارگان: ۲۰۰۰ / نوبت چاپ: اول

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۴۶-۵۷-۲

قیمت: ۷۵۰۰ تومان

نشانی: تهران، خیابان جمهوری، ابتدای نوفلاح، پلاک ۱.

تلفن: ۶۶۵۶۵۱۳۲

فهرست

۷	 مقدمه
۲۷	 جدول آسان خوانی متون ترکی
۲۹	 متن ترجمه‌ی مخزن الاسرار
۳۵	 آلاهی‌ها یا مناجات
۳۹	 حق تعالی یا مناجات
۴۱	 حضرت پیغمبرین نعتی
۴۳	 پیغمبرین معراجی
۴۶	 ایکینجی نعت
۴۸	 اوچونجو تعریف
۵۱	 دوردونجو نعت
۵۴	 بشینجی تعریف
۵۸	 ملک فخرالدین بهرام شاهین تعریفی
۶۰	 حرمت خطابه‌سی
۶۴	 کتابین یازیلماسی سببی
۶۷	 سوزون فضیلتی حاققیندا صحبت
۷۰	 نظمین نثردن اوستونلوگو
۷۶	 گنجینه تعریفی و کؤنول ایله تانیشلیق
۸۴	 بیرینجی خلوت - کؤنول تربیه‌سی
۹۰	 بیرینجی خلوتین ثمره‌سی
۹۳	 ایکینجی خلوت گنجّه عشرتی

۹۸	ایکینجی خلوتین ثمره سی
۱۰۳	بیرینجی مقاله: آدامین یوکسکلیگی حاققیندا
۱۰۹	امیدسیر پادشاهین باغیشلاماسی
۱۱۱	ایکینجی مقاله: عدل و انصافی قوروماق
۱۱۵	نوشیروانلا وزیرین حکایتی
۱۲۰	اوچونجو مقاله: عالم حادثه لرینه دایر
۱۲۴	سلیمان پیغمبرله اکینجی نین حکایتی
۱۲۶	دوردونجو مقاله: رعیتنه قایغی
۱۲۹	سلطان سنجر ایله قاریین داستان
۱۳۲	بشینجی مقاله: بشریتین ضعیفلیگی و قوجالیقین علامتلی
۱۳۶	کریچ کسه ن قوجانین حکایتی
۱۳۸	آلتینجی مقاله: وارلیغین اعتبارینا دایر
۱۴۱	ایت اوچو و تولکونون داستان
۱۴۶	یئددینجی مقاله: اینسانین حیواندان اوستونلوگو باره ده
۱۴۹	فریدونلا آهونون حکایتی
۱۵۱	سکگیزینجی مقاله: یارانشا دایر
۱۵۷	باققال ایله تولکونون حکایتی
۱۵۸	دوققوزونجو مقاله: دنیانی ترک ائتمه گه دایر
۱۶۲	توبه سینی سیندیران زاهد
۱۶۴	اونونجو مقاله: سونونجو زمانین نشانه لری
۱۶۹	عیسانین داستان
۱۷۱	اون بیرینجی مقاله: دنیانین وفاسیزلیغا دایر

نظر صاحبی عابدین داستانی.....	۱۷۴
اون ایکینجی مقاله: توپراغین منزلینی وداع ائتمه‌گه دایر.....	۱۷۶
ایکی عالم دشمنین داستانی.....	۱۸۰
اون اوچونجو مقاله: علاقه‌لرین ترکینه دایر.....	۱۸۳
حاجی‌نین صوفی‌یه امانت تاپشیرماسی.....	۱۸۵
اون دۆردونجو مقاله: غفلتین مذمتی.....	۱۸۹
ظالم پادشاه‌لا دوز دانیشان قوجانین حکایتی.....	۱۹۴
اون بئشینجی مقاله: پاخیلارین مذمتینه دایر.....	۱۹۶
گنج شاهزاده ایله قوجا دشمنین داستانی.....	۲۰۰
اون آلتینجی مقاله: زیرکلیگه دایر.....	۲۰۲
یارالی اوشاغین حکایتی.....	۲۰۶
اون یئددینجی مقاله: برستش و تحرید حاققیندا.....	۲۰۷
پیر ایله مریدین داستانی.....	۲۱۲
اون سککیزینجی مقاله: ایکی اوزلولرین افشاسی.....	۲۱۴
جمشیدله یاخین آدمی‌نین داستانی.....	۲۱۶
اون دوققوزونجو مقاله: آخرتین استقبالی.....	۲۲۱
هارون الرشید ایله ملگین حکایتی.....	۲۲۶
یگیرمینجی مقاله: عصرین آدمالاری‌نین ناکسلیگینه دایر.....	۲۲۸
بلبل ایله قارتالین حکایتی.....	۲۳۲
کتابین سونو.....	۲۳۴
لغت معنی.....	۲۳۷

مقدمه

سید فضل حسینی متخلص به حسرت در سال ۱۳۰۰ شمسی در روستای خشک‌ناب محل تولد شهریار به دنیا آمد. پدرش /امیر/ اعلان از افراد قابل احترام شهریار بود. وی در جایی خطاب به حسرت گوید:

سزین آتان بیر شوخ ظریف کیشی ایدی،

خلقی آییق سالماق اونون ایشی ایدی.

شوخلوقلاری آغیزلار کشمیش ایدی.

هامی اونو حسرت ایله یاد ائدر،

عزیزله ییب رحمت ایله یاد ائدر.^۱

حسرت در سال ۱۳۶۶ دچار سکته قلبی شد و فوت کرد. او در علوم ادبی درجه‌ی دکترای کسب کرده بود. موضوع پایان‌نامه‌ی دکترای وی اختصاص به بازشناسی نخستین نمایشنامه‌های فارسی داشت که در آن فصلی با عنوان «درباره‌ی مؤلف واقعی نخستین نمایشنامه‌های فارسی» اثبات می‌کند که مؤلف اصلی «چهار تیاتر» منتشره در برلن، کسی جز میرزا آقا تبریزی نبوده است. او

^۱ محمدزاده صدیق، الدار. دکتر صدیق و شهریارشناسی، تهران، نکرخت، ۱۳۸۸.

پس از این کشف علمی مهم، متن چهار نمایشنامه از میرزا آقا را به ترکی ترجمه کرد و انتشار داد.^۲

یکی دیگر از آثار ارزنده‌ی وی، ترجمه‌ی منظوم ترکی از مخزن الاسرار نظامی گنجوی است که اینک برای اولین بار انتشار می‌یابد. متن ترجمه را از روی نسخه‌ی تاپی خود مترجم که در سال ۱۳۶۰ در اختیار نویسنده‌ی این سطور گذشت، برای چاپ آماده کرده‌ام. پیش از ارائه‌ی متن در این مقدمه‌ی کوتاه، نگاهی به ویژگی‌های ترجمه‌ی وی می‌اندازیم.

نخست باید تأکید کنم که دکتر فضل حسینی، با تسلط و تمرکز وافر بر معنا و مفهوم هر بیت در ترجمه از دو روش زیر بهره گرفته است:

۱. ترجمه‌ی لفظی: این روش در ترجمه‌ی ابیات یا معنایی ساده و چینش بهنجار واژگان به کار گرفته شده است. در این روش کار شاعر در ترجمه‌ی ابیات آسان است و گاهی واژه‌ها را عیناً تکرار کرده و زنجیره‌ی دستوری بیت را چندان دگرگون نمی‌سازد. مانند نمونه‌ی زیر:

فاتحه‌ی فکرت و ختم سخن،

نام خدای است بر این ختم کن.

ختم ائله‌بیدیر سؤز ایله فکرتی،

^۲ برای آگاهی بیشتر رک — تبریزی، میرزا آقا، رساله‌ی اخلاقیه، مقدمه و تصحیح: دکتر ح. م. صدیق،

تهران، انتشارات نمایش، ۱۳۸۸.